

ผลสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัยเรื่อง ลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชั้นบท ตามแนวความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบล ในเขตรับผิดชอบของวิทยาลัยครูยะลา นั้น ครอบคลุมสาระสำคัญ ดังนี้ คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมุติฐานกลุ่มตัวอย่างการเก็บรวบรวมและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชั้นบทในความคิดเห็นของประธานกรรมการสภาตำบล เลขานุการสภาตำบลและพัฒนากร ซึ่งแบ่งเป็น 10 ด้าน ใหญ่ ๆ ดังนี้ ด้านความรู้ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการยอมรับนวัตกรรม ด้านความขยันอดทน และด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประธานกรรมการสภาตำบล เลขานุการสภาตำบลและพัฒนากร เกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชั้นบท ทั้ง 10 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการยอมรับนวัตกรรม ด้านความขยันอดทน และด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาบทบาทของครูให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนชนบท

สมมุติฐาน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ตั้งสมมุติฐานเพื่อการทดสอบดังนี้

สมมุติฐานข้อที่ 1 ประธานกรรมการสภาตำบล เลขานุการสภาตำบล และพัฒนากร ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชั้นบทไม่แตกต่างกันทั้ง 10 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการยอมรับนวัตกรรม ด้านความขยันอดทน ด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย

สมมติฐานข้อที่ 2 ประชากรกรรมการสภาตำบล เลขานุการสภาตำบลและพนักงาน ที่มีระยะเวลาทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เลือกต่อการพัฒนาชนบทไม่แตกต่างกันถึง 10 ด้าน (ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในสมมติฐานข้อที่ 1)

สมมติฐานข้อที่ 3 ประชากรกรรมการสภาตำบล เลขานุการสภาตำบลและพนักงาน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เลือกต่อการพัฒนาชนบท ไม่แตกต่างกันถึง 10 ด้าน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นคณะกรรมการสภาตำบลที่ปฏิบัติงานอยู่ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้แก่ จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส ประจำปี 2532 จำนวน 447 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบง่ายจากคณะกรรมการสภาตำบลทั้งหมดจำนวน 710 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย ได้ศึกษาและพัฒนาแนวทางที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน จากแบบสอบถามของ จาวิก ชุกติศิริกุล (2524 : 222-228) ทองคุณ หงส์พันธ์ (2522 : 164-177) อนุศักดิ์ เกตุสิริ (2526 : 127-137) และ เจริญ บรมวิทย์ และ คณะ (2520 : 392-403) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-List) และแบบเติมคำ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เกี่ยวกับลักษณะของครูที่เลือกต่อการพัฒนาชนบท ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และ ส่วนที่ 3 เป็นข้อคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะที่เลือกต่อการพัฒนาชนบทของครูใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended) และแบบบันทึกการสัมภาษณ์เพื่อยืนยันในการหาเหตุผลอ้างอิง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์ จากพัฒนาการจังหวัด 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ อันได้แก่ จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัด นราธิวาส เพื่อฝากส่งแบบสอบถามในการวิจัยผ่านพัฒนาการอำเภอ ไปยังประธานกรรมการสภาตำบล เลขาธิการสภาตำบลและพัฒนากรใน เขตท้องที่ของตน พร้อมกับติดแสตมป์และจ่ายนำซองถึงผู้วิจัยเอง แล้วให้ผู้กรอกแบบสอบถาม ส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์และบางส่วนผู้วิจัยและผู้ช่วยเก็บรวบรวม ค้นด้วยตนเอง

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กระทำการประมวลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ จากโปรแกรม สำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For The Social Science) ซึ่งวิเคราะห์ ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ระยะเวลาที่ทำงานในสภาตำบล ระดับการศึกษา โดยวิธีหาค่า ร้อยละ
2. วิเคราะห์แบบสอบถามในส่วนที่ 2 เพื่อแสกกระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการ สภาตำบลที่มีต่อลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนาชนบท ทั้ง 10 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความ เป็นผู้นำ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเชื่อมั่น ในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการยอมรับนวัตกรรม ด้านความซึ้นอดทน และด้านการบำรุงรักษา สุขภาพอนามัย โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นเกณฑ์
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนาชนบท ทั้ง 10 ด้าน ซึ่งได้แก่ด้านความรู้ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความคิดริเริ่ม ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเชื่อมั่น ในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการยอมรับนวัตกรรม ด้านความซึ้นอดทน และด้านการบำรุงรักษา สุขภาพอนามัย ทั้งนี้เปรียบเทียบตามอายุที่ต่างกัน โดยใช้ค่าที่ (t - test) และเปรียบเทียบ

ตามระยะเวลาที่ทำงานในสภาพตำบลและระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยใช้ค่า (F - test) และทดสอบรายคู่ในข้อความที่มีความแตกต่างกัน โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffé)

4. สำหรับข้อคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะ และแบบบันทึกการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้สรุปและนำเสนอในรูปของการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพและลักษณะพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏว่า คณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม รวม 424 คน เป็นประธานกรรมการสภาตำบล 143 คน คิดเป็นร้อยละ 33.7 เลขานุการสภาตำบล 140 คน คิดเป็นร้อยละ 33.0 ศึกษานิเทศก์ 141 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 เป็นชาย 373 คน คิดเป็นร้อยละ 88.0 เป็นหญิง 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.0 อายุของคณะกรรมการสภาตำบล ร้อยละ 67.2 เป็นวัยกลางคนและวัยผู้ใหญ่ (36-60 ปี) มีจำนวน 285 คน และเป็นวัยหนุ่มสาว (18-35 ปี) จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 ระยะเวลาการทำงานในสภาพตำบลส่วนใหญ่ทำงานมากกว่า 5 ปี มีจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมามีระยะเวลาการทำงานปานกลาง (3-5 ปี) จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 และผู้ที่มีระยะเวลาการทำงานน้อย (ต่ำกว่า 2 ปี) จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้จบต่ำกว่า ม. 6 หรือเทียบเท่า มีจำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9 รองลงมาเป็นผู้จบปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 41.5 และมีผู้จบ ปวส./ปศ.สูง หรือเทียบเท่า จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6

2. ผลการประเมินระดับคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีต่อลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนาชนบท ในเขตรับผิดชอบของวิทยาลัยครูยะลา เป็นรายด้านทั้ง 10 ด้าน ปรากฏผลดังนี้

2.1 ลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนาชนบทตามแนวความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบล ในเขตรับผิดชอบของวิทยาลัยครูยะลา อยู่ในเกณฑ์ระดับมากที่สุดทั้ง 10 ด้าน เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ปรากฏผลดังนี้

- 2.1.1 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.49$)
- 2.1.2 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.48$)
- 2.1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.41$)
- 2.1.4 ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.35$)
- 2.1.5 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.31$)
- 2.1.6 ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.29$)
- 2.1.7 ด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 4.26$)
- 2.1.8 ด้านการยอมรับนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.23$)
- 2.1.9 ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.22$)
- 2.1.10 ด้านความคิดริเริ่ม ($\bar{X} = 4.16$)

3. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีต่อลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนาชนบท ทั้ง 10 ด้าน จำแนกตามอายุ เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ปรากฏผลดังนี้

3.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีต่อลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนาชนบท ระหว่างคณะกรรมการสภาตำบลที่เป็นวัยหนุ่มสาว (18-35 ปี) กับวัยกลางคนและวัยผู้ใหญ่ (36-60 ปี) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแต่ละด้านทั้ง 10 ด้านซึ่งได้แก่ ด้านความรู้ ($P = 0.063$) ด้านความเป็นผู้นำ ($P = 0.121$) ด้านความคิดริเริ่ม ($P = 0.311$) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($P = 0.870$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($P = 0.441$) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($P = 0.838$) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($P = 0.651$) ด้านการยอมรับนวัตกรรม ($P = 0.560$) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($P = 0.776$) และด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย ($P = 0.166$) จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ได้ตั้งไว้

4. วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีต่อลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนาชนบททั้ง 10 ด้าน โดยจำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานในสภาตำบลต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนาชนบท มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) ในด้านความรู้ ($P = 0.0126$)

เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการสภาตำบล ที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบลมากกว่า 5 ปี และในด้านความคิดริเริ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P = 0.0448$) และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการสภาตำบล ที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบลมากกว่า 5 ปี ในด้านความสามารถในการแก้ปัญหา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P = 0.0116$) และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการสภาตำบล ที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คณะกรรมการสภาตำบล ที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบลต่ำกว่า 2 ปี และมากกว่า 5 ปี และด้านมนุษยสัมพันธ์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P = 0.0023$) และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการสภาตำบล ที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คณะกรรมการสภาตำบล ที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบลมากกว่า 5 ปี และด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P = 0.0051$) และเมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าคณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบลต่ำกว่า 2 ปี และมากกว่า 5 ปี จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้ ส่วนความคิดเห็นในด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ($P = 0.4242$) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($P = 0.1758$) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($P = 0.9634$) ด้านการยอมรับนวัตกรรม ($P = 0.8074$) ด้านความขยันอดทน ($P = 0.6940$) พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในส่วนนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้

5. วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนาชนบททั้ง 10 ด้าน โดยจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบล ที่มีต่อลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนาชนบท ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั้ง 10 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ($P = 0.6477$) ด้านความเป็นผู้นำ ($P = 0.6091$) ด้านความคิดริเริ่ม ($P = 0.6341$) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($P = 0.3256$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($P = 0.1124$) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($P = 0.0695$)

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($P = 0.3981$) ด้านการยอมรับนวัตกรรม ($P = 0.2381$)
 ด้านความขยันอดทน ($P = 0.9357$) และด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย ($P = 0.6715$)
 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ได้ตั้งไว้

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทตามแนวความคิดเห็นของ คณะกรรมการสภาตำบลในเขตรับผิดชอบของวิทยาลัยครูยะลา นั้นยังไม่มีผู้ใดศึกษาวิจัยมาก่อน และ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีต่อลักษณะ ของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ทั้ง 10 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความคิด ริเริ่ม ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความ ซื่อสัตย์สุจริต ด้านการยอมรับนวัตกรรม ด้านความขยันอดทน และด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีต่อลักษณะ ของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ทั้ง 10 ด้าน ดังกล่าว โดยจำแนกตามอายุ ระยะเวลา ที่ทำงานใน สภาตำบล และระดับการศึกษา และจากการวิเคราะห์ข้อมูลและจากผลการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัย ได้อภิปรายผลตามลำดับดังต่อไปนี้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่าคณะกรรมการสภาตำบลมีความคิดเห็นต่อลักษณะของครูที่ เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ในเขตรับผิดชอบของวิทยาลัยครูยะลาอยู่ในเกณฑ์มากทั้ง 10 ด้าน โดยเรียง ลำดับตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.49$)
 ด้านความขยันอดทน ($\bar{X} = 4.48$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.41$) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.35$) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.31$) ด้านความเป็นผู้นำ ($\bar{X} = 4.29$) ด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 4.26$) ด้านการยอมรับนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.23$) ด้านความรู้ ($\bar{X} = 4.22$) และด้านความคิดริเริ่ม ($\bar{X} = 4.16$)

ผู้วิจัยมีความเห็นดังต่อไปนี้

1. การที่คณะกรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ อี้อัตถ์การ ศึกษานันท ในเขตรับผิดชอบของวิทยาลัยครูระลา ในด้านความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในเกณฑ์มากเป็น อันดับแรก อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะงานของครูนั้นจะต้องทำหน้าที่อบรมสั่งสอนกุลบุตร กุลธิดา และ ปลุกฝังลักษณะอันพึงประสงค์ แก่เยาวชนของชาติ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการคัดเลือกที่ดีและเหมาะสม อันจะเป็นแบบอย่างที่ดีได้ และ โดยเฉพาะในด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งสรุปได้ว่าความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นสิ่งที่ทุกคนควรมีไว้ประจำตัว ครูจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ผู้ปกครองและ ชาวบ้านทั่วไป เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้สังคมยอมรับ และความซื่อสัตย์สุจริตเป็นรากฐานของการทำงาน ให้สำเร็จ ซึ่งตรงกับ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2514 : 55-77) ได้กล่าวว่าความซื่อสัตย์สุจริตเป็น พื้นฐานทางบุคลิกภาพของคนที่จะมีการพัฒนาประการหนึ่ง ซึ่งควรส่งเสริมให้ทุกคนได้มี และความ ซื่อสัตย์สุจริตยังจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติด้วย ซึ่งสอดคล้องกับที่ จรูญ สุภาพ (2521 : 184) ได้กล่าวถึง ขบวนการเพื่อความมั่นคงของชาติทางการเมืองอันหนึ่งคือ ความซื่อสัตย์ ของคนในชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความซื่อสัตย์ของผู้บริหารประเทศและข้าราชการ เพราะถ้าหาก ชาติความซื่อสัตย์แล้วก็จะทำให้มีการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวงหรือยอมรับสินบน อันจะทำให้ประเทศชาติ เสื่อมทรุดอย่างใหญ่หลวง ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ เดชา อินทกัน (2527 : 62) ที่ได้ศึกษา คุณลักษณะของประธานกลุ่มโรงเรียนที่หนึ่งปรารภตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี โดยพบว่า ความซื่อสัตย์สุจริต มีความจำเป็นอยู่ใน อันดับที่ 1 ของ 10 อันดับแรก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยต่างประเทศของ แมกนุสัน (Magnuson 1971 : 79) ได้วิจัยคุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องประกอบด้วย คุณลักษณะส่วนตัวประการหนึ่ง คือ มีความซื่อสัตย์ และความจงรักภักดี ซึ่งจะต้องซื่อตรงต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อหน้าที่และต่อรัฐนั่นเอง ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นจริยธรรมที่สำคัญ ที่บุคคลจะพึงมีไว้เป็นคุณสมบัติของตน

2. คณะกรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ อี้อัตถ์การ ศึกษานันท ในด้านความซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับสอง อาจเป็นเพราะว่า สภาพท้องถิ่นในชนบท ซึ่งห่างไกลความเจริญมาก การคมนาคมไม่สะดวก ความเป็นอยู่ของชาวชนบทยังไม่เจริญเท่าที่ควร

ดังนั้นครูที่จะเข้าไปช่วยพัฒนาชนบทนั้น จำเป็นต้องมีลักษณะด้านความซื่อสัตย์ เพราะต้องไม่ฝ้อและต่อสู้กับอุปสรรคหน้าประการ

ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งสรุปได้ว่าครูที่จะทำงานในชนบทได้นั้น จะต้องมีความเหมาะสม ซื่อสัตย์ เพราะต้องอาศัยอยู่ในชนบท ต้องปรับตัวและทนต่อสภาพการกันดารในชนบท ซึ่งสิ่งไม่เจริญเท่าที่ควร การคมนาคมก็ลำบาก ดังนั้นครูที่จะพัฒนาชนบทให้เจริญก้าวหน้าขึ้น จะต้องมีความซื่อสัตย์เป็นอย่างมาก จึงจะฟันฝ่าอุปสรรคที่ง่วงได้ ซึ่งตรงกับที่ เจลีสว บุนีกดี (2523 : 227) กล่าวว่าความสำเร็จของชีวิตอยู่ที่การทำงานหนัก มีความซื่อสัตย์ซึ่งในการทำงาน พักเอาเบาสูไปก็ถอย และตรงกับที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 71) กล่าวว่าความซื่อสัตย์เป็นปัจจัยพื้นฐานของบุคคลที่พร้อมจะมีส่วนร่วมในการพัฒนา

3. คณะกรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ในด้าน มนุษย์สัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก อันได้แก่สาม อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะการทำงานในชนบทนั้นจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ตลอดจนองค์กรต่าง ๆ ภายในชุมชนและนอกชุมชน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะด้านการประสานงาน การประสานผลประโยชน์อันหนึ่งจะเกิดแก่ชุมชน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งสรุปได้ว่าครูจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลในชุมชน โดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำทางศาสนา ข้าราชการอื่น ๆ ตลอดจนชาวบ้านในชุมชนด้วย เพราะการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะต้องช่วยให้ครูสามารถปรับตัวได้เป็นอย่างดีและชาวบ้านจะให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างเต็มที่ สามารถที่จะทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งตรงกับผลการวิจัย ของ เจลิม รัชชานะกุล (2525 : 120) เรื่องลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11 พบว่า ลักษณะที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ควรเป็นคนที่มนุษยสัมพันธ์ดี เข้ากับชุมชนได้ ซึ่งตรงกับที่ สุธีระ ทานควนิช (2521 : 189) กล่าวถึงประโยชน์ของมนุษยสัมพันธ์โดยสรุปว่า การร่วมมือร่วมใจกันทำงานเป็นกลุ่ม ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีน้ำใจต่อกัน การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจะช่วยให้อำนาจการทำงานได้สำเร็จตามเป้าหมายของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับที่สุเมธ เตียววิเศษ (2527 : 117) ได้กล่าวว่า การมีมนุษยสัมพันธ์

อันดีจะก่อให้เกิดความชอบพอและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันและกันมีผลทำให้ภาระงานประสบผลสำเร็จ แต่ถ้ามนุษย์สัมพันธ์ไม่ดี ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งหรือไม่เข้าใจกันและส่งผลให้งานส่วนรวมขององค์การล้มเหลวได้

4. คณะกรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาบทบาทในด้านความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในระดับมาก อันดับสี่ อาจเป็นเพราะว่า การทำงานในชนบทจำเป็นต้องอาศัยทักษะความสามารถหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะครูเป็นผู้รู้ในชนบท ซึ่งชุมชนให้ความเคารพนับถือและศรัทธา ครูจึงควรมีลักษณะที่เป็นตัวของตัวเอง มีความจริงใจในการพัฒนาชนบท

ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งสรุปได้ว่าครูต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง ถ้าตัดสินใจ จะทำให้ชาวบ้านเกิดความศรัทธาและเชื่อมั่นในตัวครู จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้การทำงานนั้นประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เดชา อินทกัน (2527 : 64-65) เรื่อง คุณลักษณะของประธานกลุ่มโรงเรียนที่พึงปรารถนาตามทัศนะของครูโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าลักษณะที่พึงประสงค์ของประธานกลุ่มโรงเรียนต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการตัดสินใจอย่างมีระบบ มีความมั่นคงทางอารมณ์ สุขุม รอบคอบ และ ตรงกันที่ ฉันทญา ฉันทญาวิวัฒน์ (2514 : 55-77) ได้กล่าวถึงพื้นฐานของคุณลักษณะของคนที่พัฒนาแล้วจะต้องมีคุณสมบัติพื้นฐาน (pre-requisites) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง อยู่ในตัวเอง และตรงกันที่ นฤมล ดันตสุรเชษฐ์ (2532 : 630) กล่าวว่า การมีความเชื่อมั่นในตนเองว่า สามารถจะทำได้ ได้สำเร็จก็ถือว่ามีความพร้อมในการที่จะพัฒนาสังคม

5. คณะกรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาบทบาท ในด้านความสามารถในการแก้ปัญหา อยู่ในเกณฑ์มาก เป็นอันดับห้า อาจเป็นเพราะว่า การทำงานทุกอย่างย่อมต้องประสบกับปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ นานา ซึ่งชาวชนบทผู้ถือการศึกษา ย่อมจะไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปได้ดีเท่ากับครู ผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ มีไหวพริบ ปฏิภาณที่ดี

ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งสรุปได้ว่าครูต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหา เพราะการทำงานในชนบทนั้นย่อมประสบปัญหาอุปสรรค นานับประการ ครูจึงต้องมีความคิดเฉลียวฉลาด แก้ปัญหาเฉพาะหน้าและปัญหาอื่น ๆ ได้ดี จะเป็นการสร้างความเจริญ

ให้แก่ชุมชน ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ จันทร่า สุวรรณทัต และคนอื่น (Suwannathat Chuncha and Others 1985 : 35) พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างและ ประสิทธิภาพเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ อรุณัฐ หลิมประเสริฐ (2520 : 70) ได้ศึกษาเปรียบเทียบเด็กในเมืองและ ชนบทเกี่ยวกับพัฒนาการของสังคมในเรื่องการอนุรักษ์ความงามและปริมาณกับการยอมรับสิ่งงู พบว่า องค์ประกอบในการแก้ปัญหาประกอบด้วยอย่างน้อย 3 ประการ คือ ภูมิลำเนา ประสิทธิภาพและการ ถ่ายทอดทางสังคม ซึ่งตรงกับที่ กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 259-260) ได้กล่าวถึงองค์ ประกอบที่สำคัญในการแก้ปัญหาว่าประกอบด้วย 3 องค์ประกอบคือ ระดับความสามารถของชาวปัญญา การเรียนรู้และการรู้จักคิดแบบเป็นเหตุเป็นผล และจากรายงานคณะกรรมการวางแผนฐานการปฏิรูป การศึกษา (2517 : 172) กล่าวว่าครูต้องอุทิศตนเป็นที่ปรึกษาหรือช่วยแก้ปัญหาของท้องถิ่นเพื่อ สร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งตรงกับที่ วอลเตอร์ อี วอชิงตัน (Walter E. Washington 1969 : 676) กล่าวว่า ครูควรรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน หากทางแก้ไขปัญหาก็เกิดขึ้น ในชุมชนและสังคม

8. คณะกรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนา ชนบท ในด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับหก อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะชนบทในจังหวัด ช่างแคนภาคใต้ ประชาชนส่วนมากยังยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีของตนเองอย่างเคร่งครัด และจะมีผู้นำท้องถิ่นและผู้นำทางศาสนาเท่านั้นที่ชาวบ้านจะเชื่อถือฟังและปฏิบัติตาม ส่วนครูนั้นชาวบ้าน ให้ความเคารพศรัทธาอยู่แล้ว แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ของความเป็นผู้นำอย่างแท้จริง อันจะนำชุมชนไปสู่ ความเจริญก้าวหน้าได้ ดังที่ ประภัสสร กระมุข (2521 : 47-48) กล่าวว่า การเป็นผู้นำและ ตัวอย่างที่ดีของครู ย่อมทำให้เด็กเคารพยำเกรงให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ เป็นอย่างดี และ ศรัทธาในตัวครู

ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งสรุปได้ว่าครูจะต้องมี ลักษณะความเป็นผู้นำ เพราะครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนนำให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน และ ต้องเป็นผู้นำในทุก ๆ ด้านให้แก่ชาวบ้าน และความปลูกฝังลักษณะความเป็นผู้นำให้แก่ผู้นำในท้องถิ่น ด้วยซึ่งสอดคล้องกับที่ อุกฤษ หิรัญโต (2524 : 8-16) กล่าวว่า ความเป็นผู้นำเป็นสิ่งที่จำเป็น ที่จะต้องมีและนำมาใช้เพื่อชักจูงให้บุคคลร่วมมือกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ องค์การที่ประสบ ความสำเร็จจำเป็นจะต้องมีผู้นำที่สามารถ ความเป็นผู้นำที่แท้จริงมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จ

ขององค์การในอันที่จะบริหารงานให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ความเป็นผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญของการรวมกลุ่มคนและชักนำคนไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ความเป็นผู้นำได้แก่ พฤติกรรมซึ่งมีผลให้พฤติกรรมของคนอื่นคล้อยตาม แทนที่จะคล้อยตามพฤติกรรมของคนอื่น ผู้นำจึงเป็นตัวหลักที่มีเชื้อ โสฮิต โสภความ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์การ ผู้ร่วมงานตลอดจนประชาชนทั่วไป และสอดคล้องกับที่ นิคม ทานแดง (2523 : 28) กล่าวว่า ครูเป็นที่คาดหวังของประชาชนและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางวัฒนธรรมของชุมชนอย่างมาก ชุมชนในชนบทห่างไกล ครูอาจต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำในพิธีกรรมทางศาสนา เป็นที่ปรึกษาในกิจกรรมต่าง ๆ เป็นที่ปรึกษาของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ไกล่เกลี่ยกรณีพิพาทเพื่อรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์กลมเกลียวของชุมชน โดยสรุปแล้วครูมีบทบาทเป็นผู้นำชุมชนในแทบทุกด้าน

7. คณะกรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ในด้านกาบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย อยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับเจ็ด อาจเป็นเพราะว่าคนเรานั้นจะประสบความสำเร็จในการทำงานได้นั้น นอกจากสติปัญญา ความสามารถแล้ว สุขภาพอนามัยย่อมเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต

ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของคณะกรรมการสภาตำบลซึ่งสรุปได้ว่า การรักษาสุขภาพเป็นสิ่งที่จะทำให้ครูมีร่างกายแข็งแรงในการที่จะร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีสุขภาพจิตดี ซึ่งตรงกับผลการวิจัย ของ สุภานา อักภิโสภิตา (2531 : 98) เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์วิชาผลศึกษาคณะกรรมของผู้บริหารและนักศึกษาวิชาลัษผลศึกษา พบว่า สุขภาพทางกายและจิต ตามทรรศนะของผู้บริหารและนักศึกษาวิชาลัษผลศึกษาในเรื่องนี้อยู่ในเกณฑ์มากที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าองค์การต่าง ๆ จะดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ นั้น ส่วนประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ บุคลากรที่มีสุขภาพทางกายและจิตดี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีวีต ศรีวิสวัสดิ์ (2531 : 71-74) เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ตามทรรศนะของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ เขตการศึกษา 6 พบว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่สำคัญ คือการมีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์มั่นคง การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม จะทำให้บุคคลอื่นที่พบเห็นมีความศรัทธาและยกย่องนับถือ ซึ่งจะเบ็ดหนทางนำไปสู่การให้ความร่วมมือต่อกัน ซึ่งสอดคล้องกับที่ สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2523 : 59) ได้กล่าวว่า ครูที่ดีต้องมีลักษณะส่วนตัว คือการมีบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งตรงกับที่ จรินทร์ ธานีรัตน์ (2519 : 147-148) กล่าวว่า

ครูในฐานะผู้นำทางนันทนาการชุมชน จำเป็นต้องมีพละมานะอดี ทั้งทางกายและจิตใจ สุขภาพอนามัย นั้นนับว่าสำคัญ เพราะนอกจากเป็นเครื่องแสดงถึงคุณค่าของนันทนาการแล้ว ยังทำให้ผู้เข้าร่วม ส่วนุณนันทนด้วย

8. คณะกรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนา ชนบท ในด้านการยอมรับนวัตกรรม อยู่ในเกณฑ์มากเป็นอันดับแรก อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบัน วิชาการทางวิทยาศาสตร์ได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา การนำวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ตลอดจนแนวความคิดใหม่ ๆ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่อมจะนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งสรุปได้ว่าครูจะต้องเป็นผู้ที่ยอมรับนวัตกรรม ทนต่อเหตุการณ์อันลึซซอบคั้นคว้าหาความรู้ และนำความรู้ใหม่มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ จะเป็นการสร้างความเจริญให้แก่ชุมชนเป็นอย่างมาก ซึ่งตรงกับที่ นฤมล ต้นขสุรเสรษฐ์ (2532 : 707) กล่าวว่า การยอมรับในนวัตกรรม เป็นการก่อให้เกิด ความรู้ ก่อให้เกิดการปฏิบัติตามแนวทางใหม่และยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติตามแบบอย่างที เคยยึดถือกันมาในอดีต และตรงกับที่ เฉลียว บุรียักดี (2532 : 227) กล่าวว่าการศึกษาเพื่อ การพัฒนาเศรษฐกิจจะต้องสร้างคนให้มีลักษณะที่เื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ อันได้แก่การมีเจตคติที ทนสมัซ เช่น การยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยีได้ง่าย และสอดคล้องกับที่ พรวงศักดิ์ ฃนวิบูลย์ชัย (2526 : 30) กล่าวว่า การเรียนรู้หลักและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ จะช่วยให้เข้าใจกลไกการทำงานของระบบเศรษฐกิจดีขึ้และรู้จักการบริหารทรัพยากรอันจำกัดด้วยความรอบคอบ ส่อมนำมาซึ่ง ความมั่งคั่งและช่วยเสริมสร้างควมมั่นคงให้แก่ประเทศ เพราะถ้ารู้จักวิธีใช้วิธีการจัดสรรที่ดี ทรัพยากรนั้นก็จะมื่ออยู่ให้ใช้ ไปได้นานยิ่งขึ้น และทำให้ประเทศชาติมั่นคง ไมเคื่องนึ่งพวาคือยประเทศอื่น โดยไม่จำเป็น

9. คณะกรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เื้อต่อการพัฒนา ชนบท ในด้านความรู้ อยู่ในเกณฑ์มาก เป็นอันดับเก้าอาจเป็นเพราะว่า ในชุมชนนั้นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถดี นอกจากผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับสูงแล้ว ก็มีครูซึ่งชาวบ้านถือว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถดี เพราะอย่างน้อย ครูก็ผ่านการศึกษจากสถาบันผลิตครูมาแล้ว จึงเป็นที่เชื่อถือของ ชาวบ้านว่า ครูจะเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ ความสามารถให้แก่ชุมชนได้ และครูในปัจจุบันต้องมีความรู้ ในหลาย ๆ แขนงวิชา เช่น การปฐมพยาบาล การเกษตร ญุฒนาซ ฯลฯ

ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งสรุปได้ว่า ครูจะต้องมีความรู้ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพและมีความเข้าใจในภาษาท้องถิ่นตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมของท้องถิ่น จะสามารถนำความรู้ไปช่วยในการสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ชุมชน ซึ่งตรงกับที่ สุรินทร์ สรลวิ (2524 : 14-15) กล่าวว่า ครูในปัจจุบันควรมีคุณสมบัติแตกต่างไปจากสมัยก่อนบ้าง เพื่อทำตนให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน จึงควรมีคุณสมบัติ ด้านความรู้ ความสามารถในการสอน ความสามารถในการถ่ายทอดวัฒนธรรมของชาติให้แก่เด็กได้ ให้คำแนะนำและแนะแนวได้ รู้จักทำหน้าที่เป็นผู้นำประสานงานด้วย และตรงกับที่ วีระ บำรุงรักษ์ (2527 : 88) กล่าวว่า การใฝ่หาความรู้นั้น ช่วยเสริมสร้างความสามารถให้แก่อนั้น นับว่าเป็นสิ่งดีและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ และตรงกับที่ นฤมล ตันยสุรเศรษฐ์ (2532 : 630) กล่าวว่า การมีความพร้อมในด้านความรู้ก็เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะธรรมชาติของคนเมื่อมีความรู้เป็นพื้นฐาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง ก็จะเกิดความคิดที่จะนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และความรู้ก็เป็นพื้นฐานของการรู้จักคิดหาวิธีแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง ครอบครัวและชุมชนโดยส่วนรวมด้วย

10. คณะกรรมการสภาตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ในด้านความคิดริเริ่ม อยู่ในเกณฑ์มาก เป็นอันดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะว่า ชุมชนในชนบทยังห่างไกลความเจริญและค่อยพัฒนาอีกมาก จำเป็นต้องอาศัยข้อแนะนำ เสนอแนะ แนวความคิดแปลก ๆ ใหม่ ๆ อันจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน

ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ของคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งสรุปได้ว่าความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นสิ่งกระตุ้นให้ชุมชนเกิดความสนใจ ครูจะต้องมีความคิดที่แปลกใหม่มาเสนอต่อมวลชน ตลอดจนความคิดที่ใหม่ ๆ ในอันที่จะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าได้ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ เจษฎา ศุภางคเสน (2530 : 35) เรื่องการศึกษาความคิดสร้างสรรค์และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกัน พบว่า ความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นความสามารถของบุคคลในการนำความรู้ที่มีอยู่ไปดัดแปลงผสมผสาน ให้เกิดเป็นสิ่งแปลกใหม่และสามารถแก้ปัญหาได้ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์และเอื้ออำนวยความสะดวกทั้งต่อตนเองและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับที่ อาร์ชี รังสินันท์ (2528 : 2) อ้างอิงมาจาก Baron and May 1960) สนับสนุนว่า ความสามารถของมนุษย์ด้านความคิดสร้างสรรค์นี้จะนำไปสู่สิ่งใหม่ ๆ เกิดผลผลิตใหม่ ๆ

ทางเทคโนโลยีรวมทั้งความสามารถในการประดิษฐ์ค้นคิดสิ่งแปลกใหม่ และตรงกับที่
 ประทีป สยามชัย (2526 : 35-38) ได้กล่าวว่า การที่สังคมจะเจริญก้าวหน้าไปได้นั้น บุคคล
 ในสังคมจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ มองเห็นแนวทางใหม่ ๆ ในภาพปรับปรุงชีวิตของตนเองและ
 ของสังคมให้ดีขึ้น ในการสร้างแบบแผนของสังคมใหม่นั้น สังคมต้องการผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์เป็น
 อย่างมาก เพราะถ้าขาดผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์แล้ว การที่จะเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตเดิมเข้าสู่วิถีชีวิต
 ใหม่ย่อมทำได้ยาก ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้คนมีลักษณะเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น จะได้มี
 ความรู้ความสามารถในการคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม ซึ่งสอดคล้องกับที่
 นิสม ผาแดง (2523 : 28) กล่าวว่า ครูเป็นผู้สร้างสรรค์ ในฐานะที่ชุมชนยอมรับและนับถือ
 เป็นผู้นำ ครูจะต้องเป็นผู้นำชุมชนในการคิดสร้างสรรค์แนววิถีชีวิตของชุมชนให้เจริญพัฒนาอยู่เสมอ

2. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีต่อ
 ลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ทั้ง 10 ด้าน โดยจำแนกตามอายุ ปรากฏผล ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบล ระหว่างคณะกรรมการสภาตำบล
 ที่เป็นวัยหนุ่มสาว (18-35 ปี) กับที่เป็นวัยกลางคน และวัยผู้ใหญ่ (36-60 ปี) พบว่าไม่มี
 ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแต่ละด้านทั้ง 10 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านความรู้ ($P = 0.063$)
 ด้านความเป็นผู้นำ ($P = 0.121$) ด้านความคิดริเริ่ม ($P = 0.311$) ด้านความสามารถใน
 การแก้ปัญหา ($P = 0.870$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($P = 0.441$) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง
 ($P = 0.838$) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($P = 0.651$) ด้านการยอมรับในวัฒนธรรม
 ($P = 0.560$) ด้านความขยันอดทน ($P = 0.776$) และด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย
 ($P = 0.166$) ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ได้ตั้งไว้ ผลการวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับ
 ผลงานของ ประภาศศักดิ์ ภาณุพงษ์ (2527 : 30) ที่พบว่า นักธุรกิจที่มีอายุแตกต่างกัน จะมี
 ทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน และผลงานของ กุศลย์ กรวิทย์ ไชยภาพ
 (2528 : 42) ที่พบว่า หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตรแต่ละ
 ด้านไม่แตกต่างกัน และผลงานของ จินตนา ธิญานกุล (2518 : 50) ที่พบว่า นักศึกษาระดับ
 ปกศ. และ กศบ. ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับประชากรศึกษาไม่แตกต่างกัน
 แต่ผลการวิจัยส่วนนี้ ขัดแย้งกับผลงานของ วิรุจระ สิริขันธ์ศรี (2529 : 50) ที่พบว่า สมาชิกสภา
 จังหวัด และสมาชิกสภาเทศบาลที่มีอายุน้อย จะมีทัศนคติสอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย ส่วนผู้ที่มี

อายุมากจะมีทัศนคติไม่สอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตย และผลงานของ สุทธิพงษ์ แสงฉวี (2524 : 41) ที่พบว่า ผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุมาก มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของพัฒนากรอยู่ในระดับสูง ส่วนผู้นำท้องถิ่นที่มีอายุน้อย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของพัฒนากรอยู่ในระดับต่ำ ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสภาตำบล ทั้งประธาน กรรมการสภาตำบล เลขานุการสภาตำบลและพัฒนากร ส่วนใหญ่ร้อยละ 67.2 เป็นวัยกลางคน และ วัยผู้ใหญ่ คือ มีอายุ 36-60 ปี จึงทำให้การมองลักษณะของครูเป็นไปในลักษณะภาพรวมกว้าง ๆ และมองเห็นว่าลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ทั้ง 10 ด้านนั้น มีความสำคัญใกล้เคียงกันในทุก ๆ ด้าน ส่วนวัยหนุ่มสาว อายุ 18-35 ปี นั้นก็มีความกระตือรือร้นในการทำงานและต้องการให้ครูนั้นมี ลักษณะดังกล่าวด้วย จึงอาจมองเห็นว่าลักษณะทั้ง 10 ด้านนั้น มีความสำคัญและจำเป็นใกล้เคียงกัน จึงอาจเป็นสาเหตุทำให้ความคิดเห็นที่มีต่อลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ของคณะกรรมการ สภาตำบล กลุ่มวัยหนุ่มสาวกับกลุ่มวัยกลางคนและวัยผู้ใหญ่ ไม่แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมุติฐาน ข้อที่ 1 ที่ได้ตั้งไว้

วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มี ต่อลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบททั้ง 10 ด้าน จำนวนตามระยะเวลาการทำงานในสภาตำบล ต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

2.2 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการ สภาตำบล ที่มีระยะเวลาการทำงานในสภาตำบลที่ต่างกัน พบว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาการทำงานที่ต่างก็มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) ในด้านความรู้ ($P = 0.0126$) เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลา ทำงาน 3-5 ปี มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงานมากกว่า 5 ปี และในด้านความคิดริเริ่ม ($P = 0.0448$) เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการสภาตำบล ที่มีระยะเวลาทำงาน 3-5 ปี มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าคณะกรรมการ สภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงานมากกว่า 5 ปี และในด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($P = 0.0116$) เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลา ทำงาน 3-5 ปี มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าคณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงานน้อยกว่า 2 ปีและมากกว่า 5 ปี และด้านมนุษยสัมพันธ์ ($P = 0.0023$) เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่

พบว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงาน 3-5 ปี มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงานมากกว่า 5 ปี และด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย ($P = 0.0051$) เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงาน 3-5 ปี มีความคิดเห็นเห็นด้วยมากกว่าคณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงานน้อยกว่า 2 ปี และมากกว่า 5 ปี ดังนั้นในส่วนนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้ ส่วนความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงานต่างกันที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) ในด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ($P = 0.4242$) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($P = 0.1758$) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($P = 0.9634$) ด้านการยอมรับนวัตกรรม ($P = 0.8074$) ด้านความขยันอดทน ($P = 0.6940$) ในส่วนนี้จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของจุไรรัตน์ มณีรัตน์ (2528 : 30) ที่ว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี กับครูที่มีประสบการณ์ในการสอน 20 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการปลูกฝังและเสริมสร้างจริยธรรมแตกต่างกัน 2 ด้านจาก 8 ด้าน และตรงกับที่ วัชรุณี สิริวิรังศรี (2529 : 50) ได้วิจัยพบว่า สมาชิกสภาจังหวัดที่มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งนาน จะมีทัศนคติสอดคล้องกับระบอบประชาธิปไตยมากกว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งน้อยกว่า และตรงกับผลงานวิจัยของ เรืออากาศหญิงขวัญใจ สมรรคบุตร (2524 : 32) พบว่า เจ้าหน้าที่ นพค. ทรพ.กลาง ที่มีระยะเวลาทำงาน นพค. มาก จะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับงานอาสาสมัครนภกของนิสิต นักศึกษา ไปในทางบวกมากกว่าเจ้าหน้าที่ที่มีระยะเวลาในการทำงานน้อย แต่ส่วนนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นพคุณ เคนพรม (2524 : 67) พบว่า ครูประถมศึกษาที่มีระยะเวลาทำงานต่างกันจะมีทัศนคติเห็นด้วยกับวิธีการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน และตรงกับผลงานวิจัยของ ประกาศศักดิ์ ภาณิมพงศ์ (2530 : 30) พบว่า นักธุรกิจที่มีระยะเวลาในการทำงานที่แตกต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่แตกต่างกัน

ที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า

2.2.1 คณะกรรมการที่ทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี จะมีความกระตือรือร้นในการทำงานและประกอภกับเป็นวิชนุ่มสาวส่วนใหญ่ จึงมีความคิดเห็นว่ ครูนั้นควรมีลักษณะด้านความรู้ ความสามารถเป็นอย่างยิ่ง เพื่อที่จะนำความรู้ี้มาถ่ายทอดและร่วมพัฒนาชุมชน แต่ใน

ส่วนของคณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จะเป็นวัยกลางคนและวัยผู้ใหญ่ ซึ่งไม่ค่อยกระตือรือร้นในการทำงาน จึงทำให้มองเห็นว่าลักษณะด้านความรู้ ความสามารถของครูนั้น ไม่จำเป็นต้องมีมาก ควรอาศัยจากประสบการณ์และการค้นคว้าด้วยตนเอง ดังนั้น จึงทำให้ คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีความคิดเห็น ในด้านความรู้มากกว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานมากกว่า 5 ปี ในส่วนนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้

2.2.2 ในการทำงานนั้นหาชนบทนั้น คณะกรรมการที่ทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีความคิดว่า การสร้างสรรค์ในสิ่งแปลกใหม่และปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้นเป็นสิ่ง จำเป็นอย่างยิ่ง และจำต้องอาศัยแนวความคิดริเริ่มจากบุคคลหลายฝ่าย และโดยเฉพาะครูควรมี ลักษณะเช่นนี้ในอันที่จะสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ให้กับชุมชน แต่คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานใน สภาตำบลมากกว่า 5 ปี นั้นเป็นผู้ที่มีประสบการณ์สูงและยังติดยึดในขนบธรรมเนียมประเพณีเก่าแก่ อย่างเห็นขวนขวาย จึงมีความคิดว่าความคิดริเริ่มกันยังไม่มีความจำเป็นและสำคัญเท่ากับประสบการณ์ ดังนั้น จึงส่งผลทำให้คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีความคิดเห็นในด้านความ คิดริเริ่มมากกว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบลมากกว่า 5 ปี ในส่วนนี้จึงไม่เป็นไป ตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้

2.2.3 ในการทำงานที่ปัญหาของชุมชนนั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและ การระดมแนวความคิดจากหลาย ๆ ฝ่าย จึงจะสามารถคลี่คลายปัญหาเหล่านั้น ได้คณะกรรมการ สภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี จะมองเห็นความสำคัญของการแก้ปัญหา เพราะมีประสบการณ์ ในการทำงานในสภาตำบลพอสมควร จึงเห็นว่า ครูควรมีลักษณะด้านความสามารถในการแก้ปัญหา มาก เพราะจะสามารถช่วยเหลือชุมชนได้เป็นอย่างดี แต่คณะกรรมการสภาตำบลที่มีเวลาทำงานในสภา ตำบลน้อยกว่า 2 ปี อาจยังดี้อยู่ประสบการณ์ และคณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบล มากกว่า 5 ปี จะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์สูง จึงอาจจะมีความคิดว่า ประสบการณ์จะช่วยแก้ปัญหาได้ดี และประกอบกับครูนั้น ไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะช่วยแก้ปัญหาของชุมชนได้ ดังนั้น จึงส่งผลทำให้ คณะ กรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีความคิดเห็นในด้านความสามารถในการแก้ปัญหา มากกว่าคณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบลน้อยกว่า 2 ปี และมากกว่า 5 ปี ในส่วนนี้จึง ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้

2.2.4 คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีแนวความคิดว่า การมีมนุษยสัมพันธ์จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้คนนั้นสามารถ เข้ากับชาวบ้านได้ดี และจะทำให้งานประสบผลสำเร็จ การพูดภาษาท้องถิ่น ความรู้ความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะต้องเรียนรู้ แต่ในขณะเดียวกัน คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบลมากกว่า 5 ปี อาจจะคิดว่า ความสัมพันธ์ภายในชุมชนนั้นเป็นแบบกันเองและอยู่ในวงแคบ ๆ ประกอบกับในชุมชนก็มีผู้นำท้องถิ่น และผู้นำทางศาสนา ซึ่งคอยประสานงานอยู่แล้ว ดังนั้น จึงส่งผลทำให้ คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีความคิดเห็น ในด้านมนุษยสัมพันธ์มากกว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบลมากกว่า 5 ปี ในส่วนนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้

2.2.5 คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี อาจจะมี ความคิดเห็นว่า การออกกำลังกาย การบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย และการมีสุขภาพจิตที่ดี เป็นสิ่งจำเป็น ที่ครูควรจะมีและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชนได้ แต่ในขณะเดียวกัน คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบลน้อยกว่า 2 ปี และคณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบลมากกว่า 5 ปี ก็มีความคิดที่ว่า การบำรุงรักษาสุขภาพอนามัยนั้น เป็นเรื่องธรรมดาที่ไม่สำคัญนัก เมื่อเปรียบเทียบกับลักษณะด้านอื่น ๆ จึงไม่จำเป็นที่ครูจะต้องไปเน้นในเรื่องนี้ ดังนั้นจึงส่งผลทำให้ คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบล 3-5 ปี มีความคิดเห็นในด้านกาบำรุงรักษาสุขภาพอนามัยมากกว่า คณะกรรมการสภาตำบลที่ทำงานในสภาตำบลน้อยกว่า 2 ปีและมากกว่า 5 ปี ในส่วนนี้ จึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้

2.2.6 การที่ปรากฏผลการวิจัยว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีต่อลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบลที่ต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านความเป็นผู้นำ ($P = 0.4242$) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($P = 0.1758$) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($P = 0.9634$) ด้านการยอมรับนวัตกรรม ($P = 0.8074$) ด้านความขยันอดทน ($P = 0.6940$) ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการสภาตำบลถึงแม้ว่าจะมีระยะเวลาการทำงานในสภาตำบลที่ต่างกัน แต่เมื่อได้ร่วมกัน ทำงานเพื่อพัฒนาชนบทแล้ว ก็มีความคิดเห็น ว่า ลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท และมีความจำเป็นสำหรับครูนั้น ก็คือ ความเป็นผู้นำ เพราะครูนั้น

ชาวบ้านให้ความเคารพเชื่อถืออยู่แล้ว จะพูดหรือทำอะไรชาวบ้านก็จะเชื่อฟัง และปฏิบัติตามอยู่แล้ว และด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เพราะในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ นั้น จำต้องอาศัยความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดเป็นอิสระและครูจะได้นำลักษณะนี้ไปถ่ายทอดให้แก่ศิษย์และชาวบ้านในชุมชนด้วย และด้านความซื่อสัตย์สุจริต ครูควรจะมีและปลูกฝังให้กับเยาวชนของชาติและเป็นแบบอย่างแก่ชุมชนได้ด้วย และด้านการยอมรับนวัตกรรม เพื่อนำสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ตลอดจนการพัฒนาด้านอาชีพในอันที่จะนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป และด้านความซนออกนอกถิ่น ครูจะต้องใช้ชีวิตอยู่ในชนบท และการพัฒนาด้านชนบทจำเป็นต้องมีผู้อุปสรรคมากมายและต้องอาศัยระยะเวลาอันจะประสบความสำเร็จ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้คณะกรรมการสภาตำบลที่มีระยะเวลาทำงานในสภาตำบลต่างกัน มีความคิดเห็นต่อลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทไม่แตกต่างกันทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านการยอมรับนวัตกรรม และด้านความซนออกนอกถิ่น ในส่วนนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้

วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีต่อลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท ทั้ง 10 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

2.3 วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบล ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการสภาตำบลที่มีต่อลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบททั้ง 10 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ($P = 0.6477$) ด้านความเป็นผู้นำ ($P = 0.6091$) ด้านความคิดริเริ่ม ($P = 0.6341$) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ($P = 0.3256$) ด้านมนุษยสัมพันธ์ ($P = 0.1124$) ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ($P = 0.0695$) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ($P = 0.3981$) ด้านการยอมรับนวัตกรรม ($P = 0.2381$) ด้านความซนออกนอกถิ่น ($P = 0.9357$) และด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย ($P = 0.6715$) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($P < 0.05$) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนันต์ มาสวัสดิ์ (2518 : 43-44) ที่พบว่า ครูผู้ชายกับครูผู้หญิง ที่มีวุฒิต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูใหญ่ที่พึงปรารถนาไม่แตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ วัชรุณ สิริวิรังศรี (2529 : 49) ที่พบว่า สมาชิกสภาจังหวัดและสมาชิก สภาเทศบาลที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีทัศนคติต่อระบอบประชาธิปไตยแตกต่างกัน และตรงกับงานวิจัยของ ประกาศศักดิ์ ชานินพงษ์ (2527 : 30) ที่พบว่า นักธุรกิจที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน จะมีทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกันแต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ

สมคะเน คำจุน (2529 : 40) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัย
 ธรรมชาติราชเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์สอนเสริม พบว่า นักศึกษาที่มีระดับความรู้ต่างกัน
 มีความคิดเห็นในด้านความสัมพันธ์กับนักศึกษาและการกิจอื่นนอกเหนือจากการสอน ไม่แตกต่างกัน
 ดังนั้นในส่วนนี้ จึงเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 ที่ได้ตั้งไว้

การที่ปรากฏผลการวิจัยเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสภาตำบลส่วนใหญ่จะมี
 ประสบการณ์ในด้านงานพัฒนาชุมชนอยู่แล้ว ถึงแม้ว่าจะมีระดับการศึกษาที่ต่างกัน แต่ทุกคนก็ทำงาน
 เพื่อชุมชน และส่วนใหญ่ก็เป็นบุคคลในท้องถิ่นนั้น ๆ อยู่แล้วย่อมจะเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนได้ดี
 ตลอดจนลักษณะต่าง ๆ ของครูที่จะเหมาะสมต่อการพัฒนาชนบท ด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้คณะ
 กรรมการสภาตำบลที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนา
 ชนบทไม่แตกต่างกันทั้ง 10 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านความรู้ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความคิดริเริ่ม
 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความซื่อสัตย์
 สุจริต ด้านการยอมรับนวัตกรรม ด้านความซื่อสัตย์ และด้านการบำรุงรักษาสุขภาพอนามัย ดังนั้น
 ในส่วนนี้จึงเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 ที่ได้ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู ควรจัด
 ให้มีการอบรมในการที่จะสอดแทรกลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทให้แก่ครูประจำการใน
 ความรับผิดชอบ และหาวิธีการที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในอันที่จะปลูกฝังลักษณะของครูที่จะ
 เอื้อต่อการพัฒนาชนบทให้แก่ นักศึกษาครู
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทและองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและ
 เอกชน ควรจะได้ศึกษาลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทจากผลการวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทาง
 จัดฝึกอบรมบุคลากรที่จะทำงานในด้านการพัฒนาชุมชน
3. ในการอบรมสัมมนา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสอดแทรกคุณลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนา
 ชนบทให้แก่บุคลากรที่เข้าอบรมด้วย ในรูปแบบของกิจกรรมและสื่อ ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม
4. สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรปลูกฝังลักษณะที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท
 ให้แก่บุคลากรในสังกัด ด้วยวิธีการและรูปแบบต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบท ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของบุคลากรในหน่วยงานที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท เพื่อที่งานพัฒนาชนบทจะสามารถดำเนินได้บรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครู ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทในเขตทวีปผืนซอบของตน เพื่องานพัฒนาชนบทจะได้บรรลุเป้าหมายยิ่งขึ้น
3. ควรทำการวิจัยความคิดเห็นขององค์กรอื่น ๆ ที่มีต่อลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบท
4. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของครูที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทในด้านต่าง ๆ